

UZAKTAN EĞİTİM DEĞERLENDİRME ANKETİ RAPORU

2020-MAYIS

İçindekiler

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİ DEĞERLENDİRME ANKETİ	1
1. Bölüm: Anketten Elde Edilen Verilerin Sayısallaştırılması	1
1.1. Anketin Birinci Bölümü Verilerin Sayısallaştırılması	1
1.2. Anketin İkinci Bölümü Verilerin Sayısallaştırılması	1
2. Bölüm: Anketten Elde Edilen Verilerin Yorumlanması	4
2.1. Çözüm Önerileri	5

UZAKTAN EĞİTİM SÜRECİ DEĞERLENDİRME ANKETİ

Tüm dünyayı etkisi altına alan Kovid-19 Pandemi sürecinde, üniversitemiz 2019-2020 bahar dönemi 7. haftasından itibaren eğitim-öğretim faaliyetleri uzaktan eğitim şeklinde yapılmaya başlanmıştır. Süreç içerisinde dersler çevrim içi veya çevrim dışı şekilde Adobe Connect programı üzerinden yapılırken ders dokümanlarının paylaşımı ile tüm ölçme ve değerlendirme faaliyetleri OBS sistemi üzerinden düzenlenmiştir.

Bu süreçte yürütülen eğitim öğretim faaliyetlerinin niteliğini belirlemek üzere Eğitim-Öğretim İzleme ve Yönlendirme Komisyonu tarafından öğrenci ve öğretim elemanlarımıza iki bölümden oluşan bir anket uygulanmıştır. Anketin ilk bölümü 5 li likert şeklinde 6 sorudan oluşmaktadır. İkinci bölümde ise açık uçlu bir soru ile paydaşlardan görüşlerini bildirmeleri istenmiştir.

Anket sonuçlarının analiz edildiği bu raporun birinci bölümünde, elde edilen veriler sayısallaştırılarak veriler yorumlanmıştır. Raporun ikinci bölümünde ise paydaş görüşleri temelinde bu süreçteki güçlü ve zayıf noktalar ile yaşanan sorunlara ilişkin çözüm önerileri sunulmuştur.

Anketten elde edilen veriler aşağıdaki bölümlerde sunulmaktadır.

1. Bölüm: Anketten Elde Edilen Verilerin Sayısallaştırılması

Uzaktan eğitim sürecine ilişkin anketin ilk bölümündeki maddeler aşağıdaki şekildedir.

Tablo 1. Anketin Birinci Bölümündeki Maddeler

Madde No	Maddeler	Hemen Hemen Her Zaman	Sık Sık	Zaman Zaman	Nadiren	Hemen Hemen Hiçbir Zaman
1	Ders içeriği öğrenmeyi kolaylaştıracak şekilde yapılandırılmıştı.					
2	Öğretim materyalleri yeterli, güncel ve bilgi düzeyi açısından uygundu.					
3	Öğrenci-Öğretim Elemanı arasındaki etkileşimi güçlendirmek amacıyla farklı etkinlikler ve fırsatlar sunuldu.					
4	Öğretim Elemanları öğretim sürecini yönlendirme ve rehberlik etme konusunda başarılıydı.					
5	Uzaktan Öğretim Sürecinde Öğrenci Bilgi Sistemi(OBS) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı.					
6	Dersin yönetimi için kullanılan "Canlı Ders Sistemi" (Adobe) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı.					

Altı maddeden oluşan birinci bölümde cevaplayıcılardan ilgili ifadelere katılma düzeylerini 5 li likert şeklinde belirtmeleri istenmiştir.

Anketin ikinci bölümünde ise "Uzaktan öğretim sürecine yönelik görüş ve önerileriniz nelerdir?" sorusu yönlendirilmiştir. Elde edilen cevaplar sayısal olarak aşağıdaki gibidir.

1.1. Anketin Birinci Bölümü Verilerinin Sayısallaştırılması

Anketin ilk bölümündeki 6 soruya verilen cevapların seçeneklere dağılımı Tablo 2 deki gibidir.

Tablo 2. Anketin Birinci Bölümündeki Altı Maddenin Puan Dağılımları

Madde No	Maddeler	Hemen Hemen Her Zaman (5)	Sık Sık (4)	Zaman Zaman (3)	Nadir en (2)	Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1)	Toplam Katılımcı	Ortalama Puan
1	Ders içeriği öğrenmeyi kolaylaştıracak şekilde yapılandırılmıştı.	622	577	608	597	566	2970	3,03
2	Öğretim materyalleri yeterli, güncel ve bilgi düzeyi açısından uygundu.	653	602	525	557	623	2960	3,04
3	Öğrenci-Öğretim Elemanı arasındaki etkileşimi güçlendirmek amacıyla farklı etkinlikler ve fırsatlar sunuldu.	467	394	518	630	956	2965	2,59
4	Öğretim Elemanları öğretim sürecini yönlendirme ve rehberlik etme konusunda başarılıydı.	690	640	568	553	514	2965	3,15
5	Uzaktan Öğretim Sürecinde Öğrenci Bilgi Sistemi(OBS) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı.	823	655	537	462	494	2971	3,29
6	Dersin yönetimi için kullanılan "Canlı Ders Sistemi" (Adobe) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı.	640	531	527	543	723	2964	2,94

Tablo 2 incelendiğinde her bir maddenin seçenek ve puan ortalaması görülmektedir. Elde edilen puan ortalamaları Tablo 3 teki puan aralıkları ile karşılaştırılabilir.

Tablo 3. Beşli Likert ve Puan Aralıkları

Seçenekler	Verilen Puan	Puan Aralığı
Hemen Hemen Her Zaman	5	4.20-5.00
Sık Sık	4	3.40-4.19
Zaman Zaman	3	2.60-3.39
Nadiren	2	1.80-2.59
Hemen Hemen Hiçbir Zaman	1	1.00-1.79

Tablo 2 deki maddeler tek tek ele alındığında;

Madde 1: Ders içeriği öğrenmeyi kolaylaştıracak şekilde yapılandırılmıştı.

(Ortalama Puan: 3,03)

Orta düzeyde bir katılım

Madde 2: Öğretim materyalleri yeterli, güncel ve bilgi düzeyi açısından uygundu.

(Ortalama Puan: 3,04)

Orta düzeyde bir katılım

Madde 3: Öğrenci-Öğretim Elemanı arasındaki etkileşimi güçlendirmek amacıyla farklı etkinlikler ve fırsatlar sunuldu.

(Ortalama Puan: 2,59)

Az düzeyde bir katılım

Madde 4: Öğretim Elemanları öğretim sürecini yönlendirme ve rehberlik etme konusunda başarılıydı.

(Ortalama Puan: 3,15)

Orta düzeyde bir katılım

Madde 5: Uzaktan Öğretim Sürecinde Öğrenci Bilgi Sistemi (OBS) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı.

(Ortalama Puan: 3,29)

Orta düzeyde bir katılım

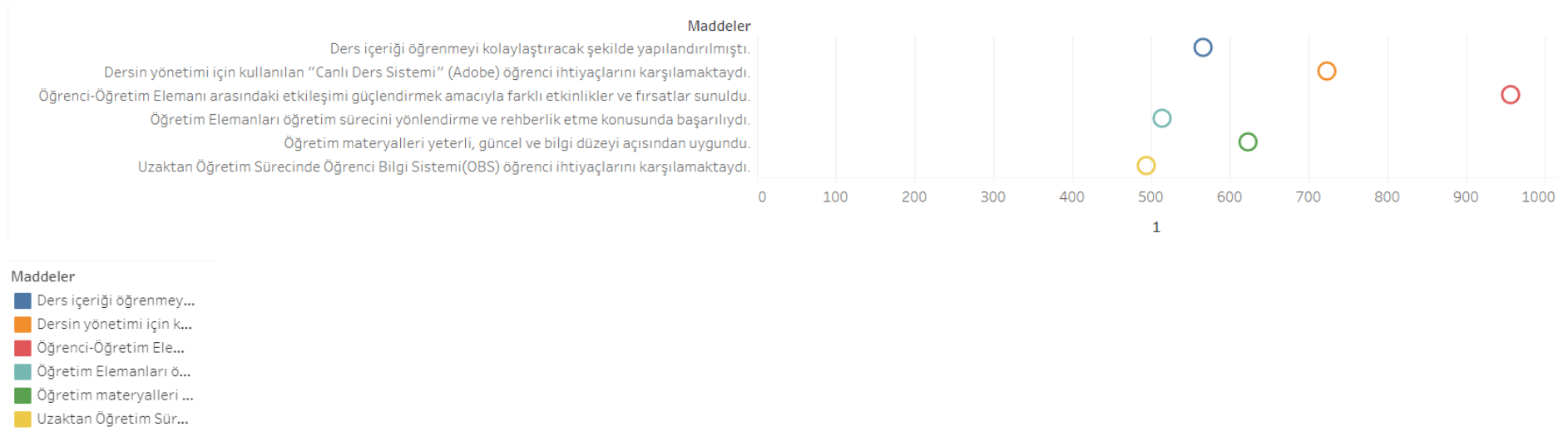
Madde 6: Dersin yönetimi için kullanılan "Canlı Ders Sistemi" (Adobe) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı.

(Ortalama Puan: 2,94)

Orta düzeyde bir katılım

şeklinde olmuştur.

Maddeler "Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1)" seçenek düzeyinde incelendiğinde elde edilen grafik Şekil 1'deki gibidir:

Şekil 1. Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1) Seçeneğine Maddelerin Dağılımı

Şekil 1'e göre Hemen Hemen Hiçbir Zaman seçeneğinin en çok işaretlendiği madde "Öğrenci-Öğretim Elemanı arasındaki etkileşimi güçlendirmek amacıyla farklı etkinlikler ve fırsatlar sunuldu" olmuştur.

İkinci olarak bu seçeneğin en çok işaretlendiği madde "Dersin yönetimi için kullanılan "Canlı Ders Sistemi" (Adobe) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı." olmuştur.

Üçüncü olarak bu seçeneğin en çok işaretlendiği madde "Öğretim materyalleri yeterli, güncel ve bilgi düzeyi açısından uygundu." olmuştur.

Diğer maddeler ise yakın sonuçlar almıştır.

Benzer şekilde maddeler "Hemen Hemen Her Zaman (5)" seçenek düzeyinde incelendiğinde elde edilen grafik Şekil 2 deki gibidir:

Maddeler

- Ders içeriği öğrenmey...
- Dersin yönetimi için k...
- Öğrenci-Öğretim Ele...
- Öğretim Elemanları ö...
- Öğretim materyalleri ...
- Uzaktan Öğretim Sür...

Şekil 2. Hemen Hemen Her Zaman (5) Seçeneğine Maddelerin Dağılımı

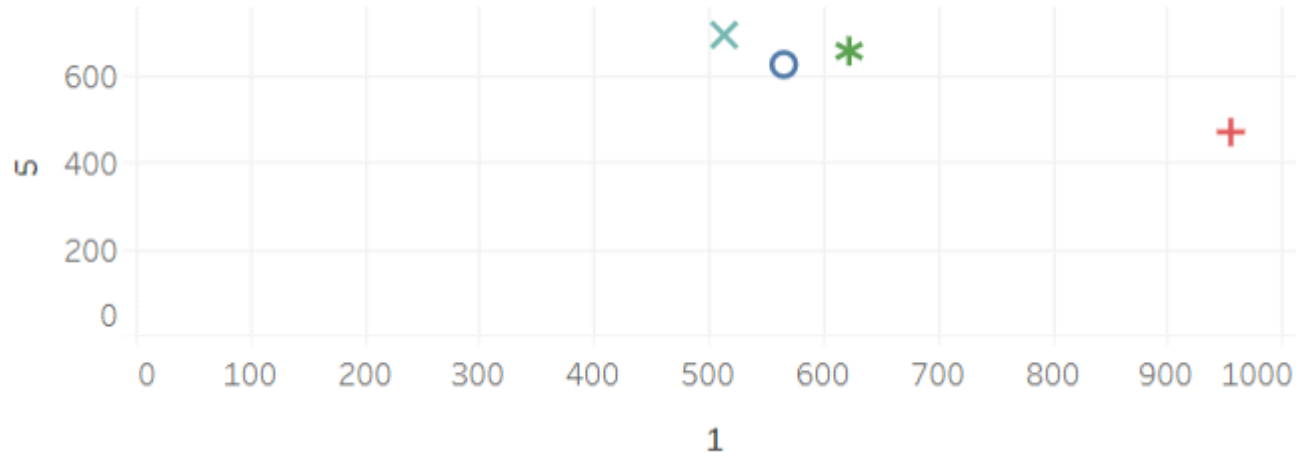
Şekil 2'ye göre Hemen Hemen Her Zaman seçeneğinin en çok işaretlendiği madde "Uzaktan Öğretim Sürecinde Öğrenci Bilgi Sistemi(OBS) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı" olmuştur.

Bu seçeneğin en az işaretlendiği madde ise "Öğrenci-Öğretim Elemanı arasındaki etkileşimi güçlendirmek amacıyla farklı etkinlikler ve fırsatlar sunuldu" olmuştur.

Diğer maddeler ise yakın sonuçlar almıştır.

Bununla birlikte ilk dört madde'nin (1,2,3,4) uzaktan öğretim sürecindeki öğrenci-öğretim elemanı etkileşimi, son iki maddenin (5,6) ise bu süreçteki teknik (OBS ve Adobe Connect) konularla ilgili olduğu görülmektedir.

Buna göre ilk dört maddeyle ilgili Hemen Hemen Her Zaman (5) ve Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1) Şekil 3'teki grafikte görselleştirilmiştir.

Maddeler

- Ders içeriği öğrenmeyi kolaylaştıracak şekilde ..
- Öğrenci-Öğretim Elemanı arasındaki etkileşimi.
- Öğretim Elemanları öğretim sürecini yönlendir.
- Öğretim materyalleri yeterli, güncel ve bilgi dü.

Maddeler

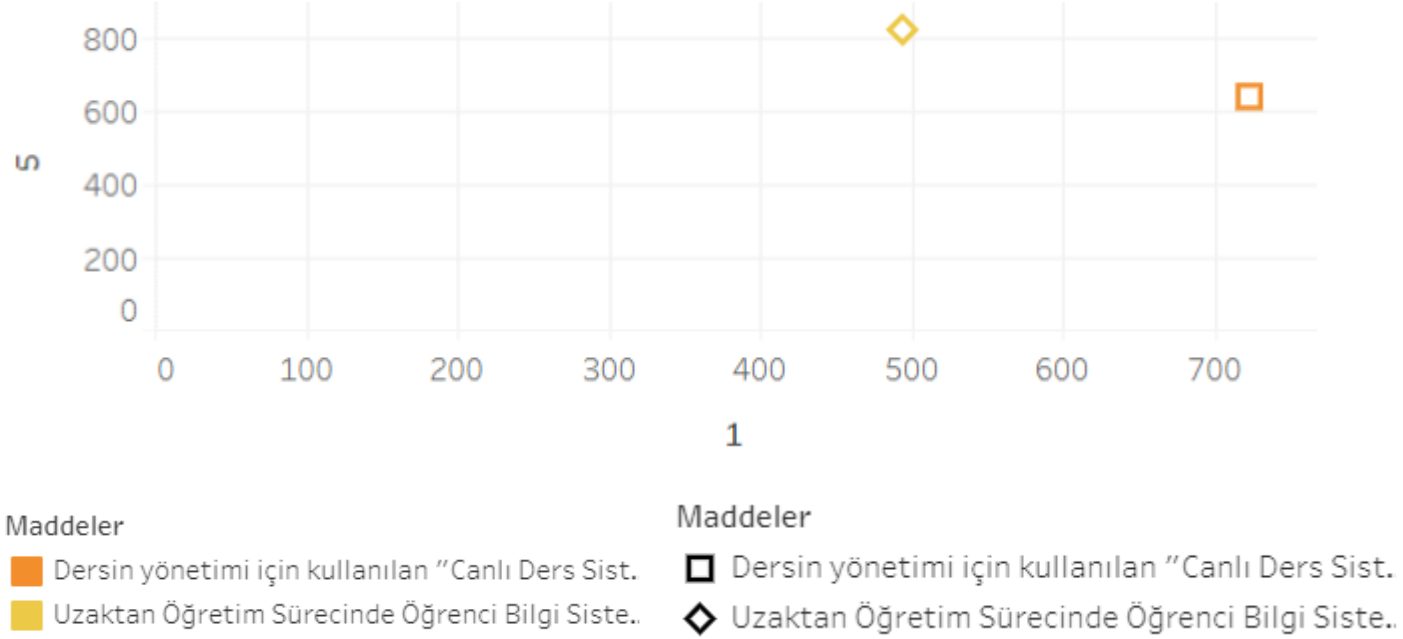
- Ders içeriği öğrenmeyi kolaylaştıracak şekilde ..
- + Öğrenci-Öğretim Elemanı arasındaki etkileşim..
- × Öğretim Elemanları öğretim sürecini yönlendir.
- * Öğretim materyalleri yeterli, güncel ve bilgi dü.

Şekil 3. 1-4. Maddelerin 1-5 Puan Bazında Karşılaştırılması

Şekil 3 incelendiğinde öğretim elemanı – öğrenci bağlamındaki maddelerden “Öğrenci-Öğretim Elemanı arasındaki etkileşimi güçlendirmek amacıyla farklı etkinlikler ve fırsatlar sunuldu” maddesinin Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1) seçeneğinde yüksek iken Hemen Hemen Her Zaman (5) seçeneğinde en alt sırada yer aldığı görülmektedir.

Bununla birlikte “Öğretim Elemanları öğretim sürecini yönlendirme ve rehberlik etme konusunda başarılıydı.” maddesi ise Hemen Hemen Her Zaman (5) seçeneğinde yüksek iken Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1) seçeneğinde en alt sırada yer aldığı görülmektedir.

Benzer şekilde son iki maddeyle ilgili Hemen Hemen Her Zaman (5) ve Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1) Şekil 4’teki grafikte görselleştirilmiştir.

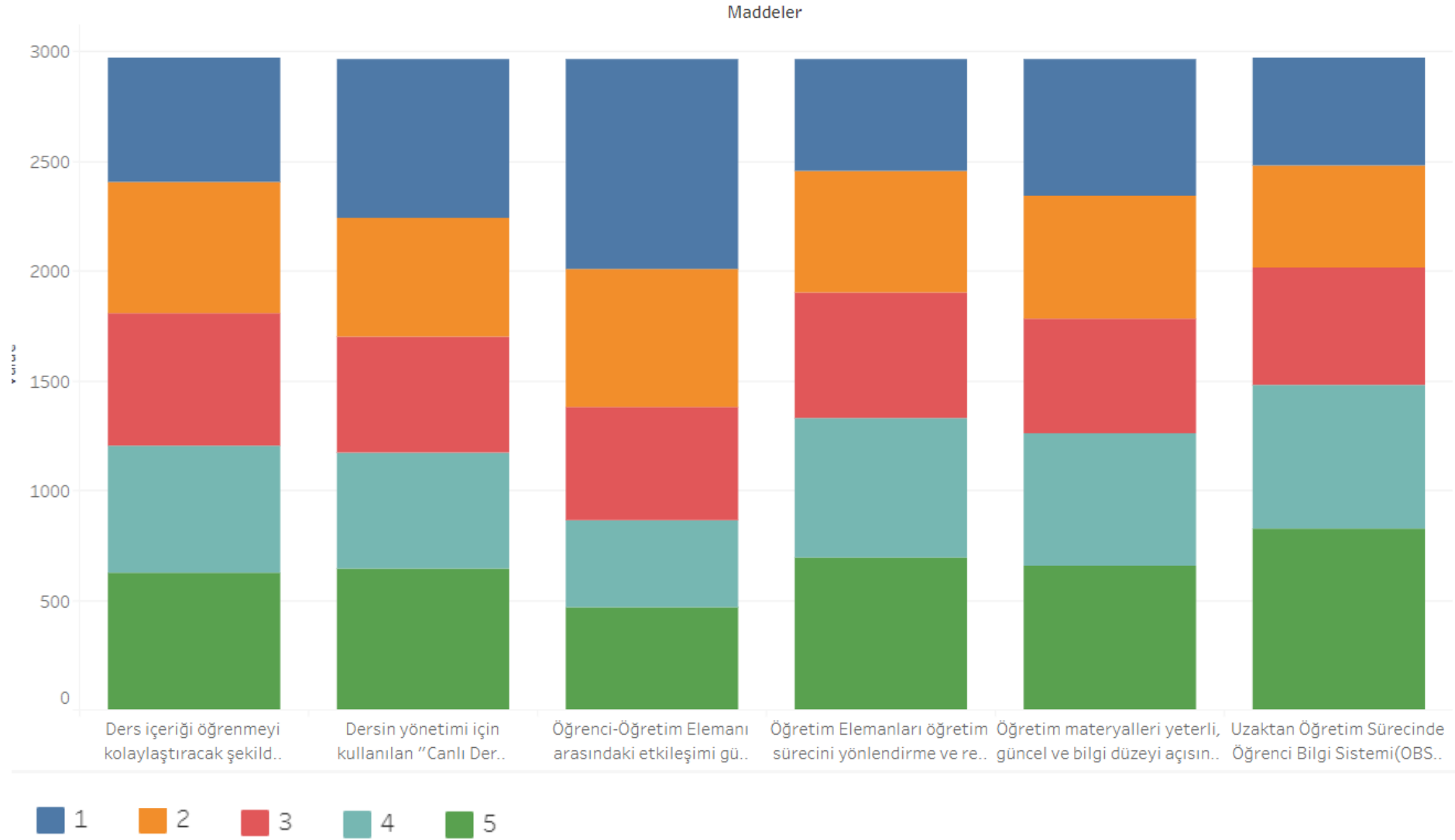

Şekil 5. 5 ve 6 Maddelerin 1-5 Puan Bazında Karşılaştırılması

Şekil 4 incelendiğinde uzaktan eğitim sistemleriyle bağlamındaki maddelerden “Dersin yönetimi için kullanılan "Canlı Ders Sistemi" (Adobe) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı.” maddesinin Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1) seçeneğinde yüksek iken Hemen Hemen Her Zaman (5) seçeneğinde düşük olduğu görülmektedir.

Bununla birlikte “Uzaktan Öğretim Sürecinde Öğrenci Bilgi Sistemi(OBS) öğrenci ihtiyaçlarını karşılamaktaydı” maddesi ise Hemen Hemen Her Zaman (5) seçeneğinde yüksek iken Hemen Hemen Hiçbir Zaman (1) seçeneğinde düşük olduğu görülmektedir.

Karşılaştırmalı grafiklerden sonra maddelerin tamamının seçeneklere göre dağılımları Şekil 6'daki gibidir.

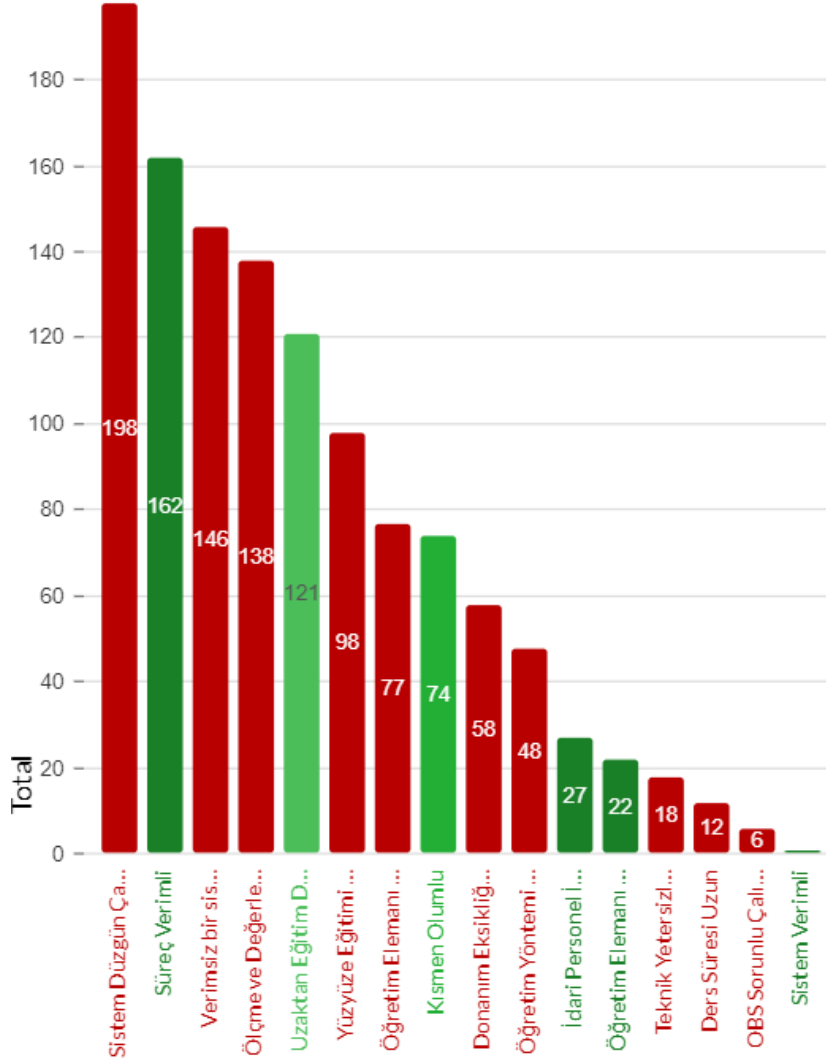

Şekil 6. Maddelerin Puanlara Göre Dağılımı

1.2. Anketin İkinci Bölümü Verilerin Sayısallaştırılması

Anketin ikinci bölümünde katılımcılardan “Uzaktan öğretim sürecine yönelik görüş ve önerileriniz nelerdir?” sorusunu yazılı olarak cevaplamaları istenmiştir.

Yazılı metin üzerinde içerik analizi yapılmıştır. Cevaplar incelendiğinde görüşlerin iki tema altında toplandığı söylenebilir. Bu temalar uzaktan öğretim sürecine ilişkin “olumlu” ve “olumsuz” görüşler şeklindedir. Bununla birlikte bu iki temaya yönelik kodlar incelenmiş; olumlu temasındaki kodların sürecin verimli olması, sistemin verimliliği, idarenin süreç yönetimi, öğretim elemanının etkisi başlıklarında olduğu buna karşılık olumsuz temasındaki kodların ise sistemin sorunlu çalışması (Adobe Connect), OBS sistemi, ölçme ve değerlendirme, öğretim elemanının ilgisizliği, öğretim yöntemi ve materyal eksikliği, teknik aksaklıklar ve donanım yetersizliği, ders süresinin uzun olması, sistemin verimsiz çalışması, yüz yüze eğitim tercihi, başarısız bir süreç kodlarında toplandığı görülmüştür. Elde edilen kodlar Şekil 7’de olumsuzlar kırmızı, olumlular yeşil olacak şekilde görselleştirilmiştir.

Şekil 7. Nitel Veri Kodları

Şekil 7 incelendiğinde olumsuz kodlardan Sistem sorunları (Adobe Connect) en çok tekrar edilen kod olmuştur. Bir diğer olumsuz cevap ise uzaktan eğitim sisteminin verimsizliği ve yüz yüze eğitim olması gerekliliğidir. Yine en çok tekrar eden olumsuz kodlardan bir diğeri de ölçme ve değerlendirmede yaşanan problemler, öğretim elemanlarının ilgisizliği ve uzaktan öğretim yöntem ve materyallerinin yetersizliği şeklindedir. Bununla birlikte hem öğrencilerin hem de öğretim elemanlarının teknik-donanım yetersizliği (internet bağlantı sorunu, grafik tablet, bilgisayar vb) eksiklikler olumsuzluk olarak ifade edilmiştir. Olumsuzluk olarak belirtilen bir diğer önemli husus öğretim elemanları tarafından ders işleme sürelerinin uzun tutulması şeklinde ifade edilmiştir. OBS sisteminde yaşanan problemlerde olumsuzluk olarak belirtilmiştir.

Bununla birlikte olumlu kodlar ise uzaktan öğretim sürecinin pandemi dönemi için verimli bir seçim olması, Haziran 15 döneminde sonra okulların açılması tartışmaları sürecinde veriler toplandığı için Uzaktan Eğitimin devam etmesi gerekliliği, İdari personelin hızlı ve yerinde kararlar alması (bu süreçte twitter ve web sayfalarında yapılan duyurular), öğretim elemanlarının ilgisi, sistemin (Adobe Connect) verimliliği şeklinde olmuştur.

Veriler incelendiğinde öğretim elemanlarının ilgisizliği olumsuz bir kod olarak görülürken öğretim elemanlarının ilgisi olumlu bir kod olarak yer almıştır.

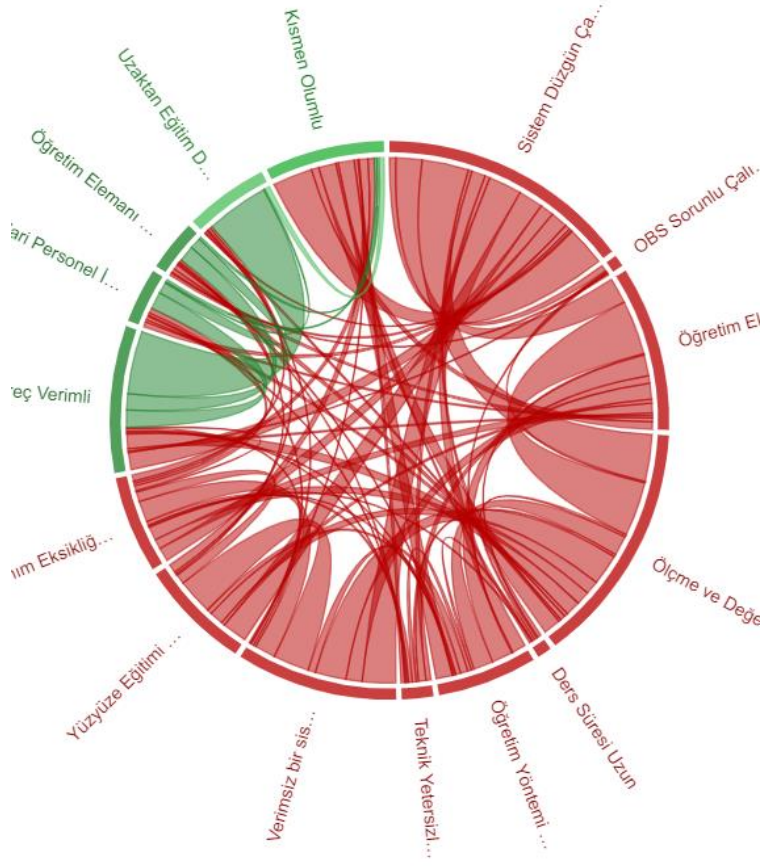
Bununla birlikte olumsuzluklar incelendiğinde 2 temel başlık ön plana çıkmaktadır. Bunlardan bir tanesi Öğretim Elemanları ile ilgili sorunlar bir diğeri uzaktan eğitimin doğası gereği kullanılacak olan teknik sistemle ilgili sorunlardır. Sistem sorunlarında ise öğrenci, öğretim elemanı ve idare ön plana çıkmaktadır.

Elde edilen veriler Tablo 4'deki gibi görselleştirilebilir.

Tablo 4. Nitel Verilerin Kodlara Göre Dağılımı

	Sistem Düzgün Çalışmıyor	OBS Sorunlu Çalışıyor	Öğretim Elemanı İlgisiz	Ölçme ve Değerlendirme S...	Ders Süresi Uzun	Öğretim Yöntemi ve Mater...	Teknik Yetersizlik	Verimsiz bir sistem	Yüzyüze Eğitimi Tercih ede...	Başarısız	Donanım Eksikliği	Süreç Verimli	Sistem Verimli	İdari Personel İlgili	Öğretim Elemanı İlgili	Uzaktan Eğitim Devam Etsin	Kısmen Olumlu
Anket	198	6	77	138	12	48	18	146	98	0	58	162	1	27	22	121	74
#Notes	1	1	1	1	1	1	1	1	1	0	1	1	1	1	1	1	1
Total	198	6	77	138	12	48	18	146	98	0	58	162	1	27	22	121	74

Nitel verilerde sadece olumlu ya da olumsuz şekilde net bir ayırım yapmak mümkün değildir. Olumlu görüş bildiren öğrencilerde bazıları olumsuz kodları, olumsuz görüş bildiren öğrencilerde bazıları olumlu kodları aynı anda ifade etmişlerdir. Bununla ilgili kodların çapraz olarak ifadesi Şekil 8 deki grafikte gösterilmiştir.

Şekil 8. Kodlar Arası İlişkiler

Şekil 8 incelendiğinde süreçle ilgili olumsuz görüşler dikkati çekmektedir. Özellikle Adobe Connect sisteminin sorunları, Ölçme ve Değerlendirme Sorunları ve Öğretim Elemanlarının ilgisizliği kodları diğer birçok kodla ilişkili ifadelerdir. Sistem düzgün çalışmıyor kodunu ifade eden bir öğrenci öğretim elemanı ilgili kodunu da belirtmiştir.

2. Bölüm: Anketten Elde Edilen Verilerin Yorumlanması

Anket sonucu elde edilen veriler incelendiğinde güçlü yönler şu şekilde ifade edilmiştir:

- Üniversitenin Kovid 19 sürecinde yürüttüğü kriz yönetimi etkili olarak yorumlanmıştır.
- Bu süreçte alınan kararların yerinde ve hızlı olması, ayrıca sosyal platformlardan öğrencilerin süreçle ilgili bilgilendirilmesi ve taleplerin çözülmesi,
- Kovid-19 sonrası oluşan Pandemi sürecinde uzaktan çevrim içi veya çevrim dışı ders yapılabilecek bir sistemin kurgulanmış olması,

Güçlü yönler olarak göze çarparken,

Zayıf olarak belirlenen hususlar şu şekilde başlıklandırılmıştır:

- **Sistemsal Sorunlar**
 - Öğrenciler Adobe Connect sisteminde yaşanan teknik problemler nedeniyle sistemi verimli bir şekilde kullanamadıklarını belirtmişlerdir.
 - OBS sisteminde zaman zaman yaşanan aksaklıklar ifade edilmiştir.
 - Sistemsal sorunlardan kaynaklı derslerin verimsiz bir şekilde yapılmış olmak için yapılıyor olması,
- **Öğretim Elemanı Kaynaklı Sorunlar**
 - Öğretim Elemanının İlgisizliği (Öğretim elemanına ulaşamama, derslerin işlenmemesi, öğrencinin yaşadığı teknik ya da ders içeriği sorunlarıyla ilgili süreç desteği olmaması, vb)
 - Öğretim Yöntemi ve Materyal Eksikliği
 - Ölçme ve Değerlendirmede yaşanan problemler (Çok fazla ödev verilmesi, ödevlerin içeriğinin kopya çekmeye uygun olması, sınav sorularının gereğinden zor olması, sınav içeriklerinin uzaktan eğitim sürecinin dışında kapsıyor olması vb ...)
 - Teknik ve donanımsal eksiklikler (Sayısal dersler için grafik tablet vb. donanımların olmaması, internet alt yapı problemi, mikrofon ve kamera yetersizliği, teknoloji kullanmadaki yetersizlikler vb...)
 - Ders süresinin gereğinden uzun olması
- **Öğrenci Kaynaklı Sorunlar**
 - Öğrencilerin teknik ve donanımsal eksiklikleri
 - Yüz yüze eğitim beklentisi
 - Süreçte yaşanan psikolojik yıpranma
 - Ders materyallerine ulaşamama (Isparta yurttan yada apartta kalması)
- **Uzaktan Eğitimin Doğası Gereği Yaşanan Sorunlar**
 - Tüm derslerin uzaktan eğitim sistemine uyumlu olmaması (Uygulamalı ya da sayısal ders içeriklerinin uzaktan eğitimle örtüşmemesi)

2.1. Çözüm Önerileri

➤ Sistemsel Sorunlarla İlgili Çözüm Önerileri

“Derslerin uygulama etkinlikleri için mümkün olduğunca çevrimiçi ortamlardan (sanal laboratuvar, simülatör/manipülatör, artırılmış gerçeklik, vb.) ve kampus dışından erişilebilecek ve kullanılacak yazılımlardan (SPSS, MatLab, AutoCad vb.) yararlanılması için gerekli olabilecek ücretli/ücretsiz hizmet alımları/anlaşmalar gerçekleştirilmelidir. Bu tür ortamlar hakkında öğretim elemanlarının farkındalık düzeylerini ve kullanma potansiyellerini artırmak için bilgilendirici bir platform geliştirilebilir.”

“Sınıf ortamındaki araç-gereçlerin (tahta, deney setleri, makinalar, aletler vb.) uzaktan eğitim yönteminde kullanılmasını gerektirecek dersler için özel tasarlanmış stüdyo derslikler tasarlanması ve bu derslere ait eşzamanlı uygulamaların bu ortamlardan yapılması sağlanabilir.”

➤ Öğretim Elemanı Kaynaklı Sorunlarla İlgili Çözüm Önerileri

“Üniversitemiz bölüm ve/veya anabilim dalı bazında yürütülmekte olan öğretim programlarının ilgili akademik kurulları tarafından ders öğrenme çıktıları ve içeriklerinin özellikleri incelenerek her ders için kısıtlamalar açısından en uygun eğitim yöntemleri belirlenmelidir. Bu noktada bir ders tamamen uzaktan eğitim yöntemiyle veya uzaktan ve yüz yüze eğitimin birlikte uygulanabileceği karma eğitim yöntemleriyle tasarlanabilir.”

“Uzaktan eğitimin kullanılacağı derslerde eşzamanlı ve eşzamansız uygulamaların ağırlıkları belirlenmelidir. Ders içeriklerinin yapısına göre tamamen eşzamanlı veya eşzamansız uygulamalar veya her ikisinin de birlikte kullanıldığı karma uygulamalar tercih edilebilir.”

“Karma yöntemlerin tercih edileceği derslerde, teorik konuların eşzamansız uzaktan eğitim yöntemleri ile işlendiği uygulama içeren konuların (laboratuvar, atölye, sınıfıçi etkinlikler vb.) ise yüz yüze olarak yapıldığı tersyüz eğitim yöntemleri tercih edilebilir.”

“Uzaktan eğitim yoluyla yapılacak derslerdeki içerik aktarımları (konu anlatımları) eşzamansız uygulamalar (okuma parçaları, slaytlar, notlar, video kayıtları, animasyonlar vb.) ile tasarlanarak eşzamanlı uygulamalar (canlı dersler) mümkün olduğunca öğrencilere aktif öğrenme yaşantıları sağlayacak ve tutor desteği sunacak etkinliklere (soru-cevap, tartışma, sunum yapma, problem çözme, vb.) ayrılmalıdır.”

“Uzaktan eğitim sürecinde öğrencilerin aktif katılımını gerektirecek ve özellikle öğrenme süreçlerindeki performanslarını ölçme ve değerlendirmeye daha uygun alternatif ölçme araçlarının (rubrik, kontrol listesi, ürün dosyası/portfolyo, proje, öz/akran değerlendirme vb.) kullanımı teşvik edilmelidir.”

➤ Öğrenci Kaynaklı Sorunlarla İlgili Çözüm Önerileri

“Uzaktan eğitim uygulamalarında başarıyı etkileyen önemli faktörlerden birisi de öğrencilerin derse olan bağlılıklarının ve sınıf kültürünün (öğrenme topluluğu) sağlanmasıdır. Bunu sağlamanın etkili bir yolu yüz yüze eğitim uygulamalarının (sınıf içi tartışmalar, dönüt-düzeltilmeler, alıştırmalar, ödevler, ölçme ve değerlendirme etkinlikleri, öğrenci davranışlarının takibi vb.) çevrimiçi ortamlarda da yapılabilmesini sağlayan bir Öğrenme Yönetim Sistemi (ÖYS) kullanmaktır. Dünya genelinde yaygın bir şekilde kullanılmakta olan açık kaynak kodlu

ve mobil dostu bir ÖYS'nin (Moodle gibi) ivedilikle edinilmesi ve öğretim elemanlarının kullanımına sunulması gerekmektedir.”

“Yabancı uyruklu ve engelli öğrencilere yönelik olarak mevcut kullanılmakta olan uzaktan eğitim uygulamalarının ve içeriklerinin bireysel öğrenmeyi destekleyecek şekilde optimize edilmesi ve bu öğrencilere birebir/grup danışmanlık hizmetleri oluşturulmalıdır.”

➤ **Uzaktan Eğitimin Doğası Gereği Yaşanan Sorunlarla İlgili Çözüm Önerileri**

“Salgının ülkemizde görülmesiyle birlikte 2019-2020 Bahar yarıyılında acilen uygulanmaya başlanmış olan uzaktan eğitim uygulamalarının güçlü ve zayıf yönlerinin belirleneceği biçimlendirici bir değerlendirmesi yapılmalıdır. Bu değerlendirme kullanıcı odaklı bir yaklaşımla sistemin iki önemli unsuru olan öğrenciler ve öğretim elemanlarının görüş ve önerilerinin toplanması şeklinde yapılabilir. Ayrıca eğitim programlarının diğer paydaşlarının (işverenler, staj kurumları vb.) görüşleri de toplanabilir. Elde edilecek bulgulardan ilerleyen süreçteki uzaktan eğitim uygulamalarının tasarlanması ve yürütülmesinde yararlanılabilir.”

“Uzaktan eğitim yönteminin gerektirdiği teknik araçların hem öğrenciler hem öğretim elemanları tarafından uygun maliyetle edinilmesi için üretici firmalarla kampanya çalışmaları yapılabilir.”

Aşağıdaki öneriler için üniversite yönetim kurulunun kararı gerekmektedir.

“Uzaktan eğitim uygulamalarının finansal ve insan gücü bakımından verimli yürütülebilmesi için her bir Enstitü/Fakülte/Yüksekokul/MYO ve üniversite genelinde içerik bakımından örtüşen dersler belirlenerek birleştirilebilir.”

Aşağıdaki iki öneriyi üniversite yönetimi değerlendirmelidir.

“Yüz yüze eğitimlerin ve etkinliklerin yapılacağı durumlarda derslik, laboratuvar, atölye, kütüphane gibi ortak kullanım alanlarının sosyal mesafeyi ve bireysel kullanımı dikkate alacak şekilde düzenlenmelidir. Bu bağlamda fakültelerin fiziki kapasitelerinin hesaplanması ve pandemi şartlarına uygun ergonomik ve sağlıklı dersliklerin belirlenmesi ve kullanılması sağlanmalıdır. Gerekirse dersler farklı seanslar şeklinde tekrarlanmalıdır.”

“Uzaktan ve hibrit eğitim yapıldığı durumlarda öğrencilerin ders etkinliklerini (ödev, proje vb.) tamamlayabilmeleri için gerekli olabilecek teknik araç ve kaynakların (bilgisayar, kitap, internet bağlantısı, deney setleri vb.) artırılması gereklidir.”